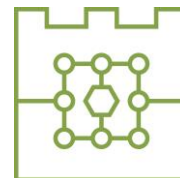

**Politechnika Krakowska
im. Tadeusza Kościuszki**

Wydział Informatyki i Telekomunikacji

Bartosz Szymański

Numer albumu: 148976

**Praktyczny przykład implementacji bezpiecznego
przeniesienia aplikacji na architekturę mikroserwisów
w chmurze AWS**

**A practical example of an implementation of a
monolithic application secure migration to AWS
cloud microservices architecture**

**Praca magisterska
na kierunku Informatyka
specjalność Cyberbezpieczeństwo**

Praca wykonana pod kierunkiem:
dr Barbara Borowik

Kraków, 2024

Spis treści

1	Wstęp	3
1.1	Cel pracy	3
1.2	Motywacja	3
1.3	Założenia i spodziewane wyniki	4
2	Ewaluacja zastanej architektury aplikacji	7
2.1	Logika biznesowa i baza danych	7
3	Planowanie architektury mikroserwisowej w chmurze AWS	9
3.1	Wybór odpowiednich usług do utrzymania aplikacji	9
3.1.1	VPC - Virtual Private Cloud (ang. prywatna, wirtualna chmura)	9
3.1.2	ECS - Elastic Container Service (ang. elastyczny serwis kontenerów)	9
3.1.3	RDS - Relational Database Service (ang. zarządzany serwis relacyjnych baz danych)	10
3.1.4	Amazon MQ - Amazon Managed Message Broker Service (ang. zarządzany broker komunikatów dostarczany przez Amazon)	10
3.1.5	IAM - Identity and Access Management (ang. zarządzanie tożsamością i dostępem)	10
3.1.6	S3 - Simple Storage Service (ang. prosty magazyn danych)	11
3.1.7	CloudWatch	11

1. WSTĘP

1.1 *Cel pracy*

Celem niniejszej pracy dyplomowej jest zbadanie procesu migracji systemu monolitycznego do architektury mikroservisowej opartej o usługi chmury obliczeniowej dostawcy Amazon Web Services (w skrócie AWS) pod kątem ulepszenia zabezpieczeń omawianego systemu. System objęty badaniem, to: „System do internetowego wspomagania pacjenta i lekarza”, który został w całości zaprojektowany i zaimplementowany w formie monolitycznej przez autora pracy dyplomowej jako projekt inżynierski w celu ukończenia studiów inżynierskich pierwszego stopnia. Wybór systemu do przeprowadzenia analizy motywowany jest znajomością jego architektury, wpasowującą się doskonale w temat pracy oraz motywacja do jego dalszego rozwijania i ulepszania w zakresie cyberbezpieczeństwa.

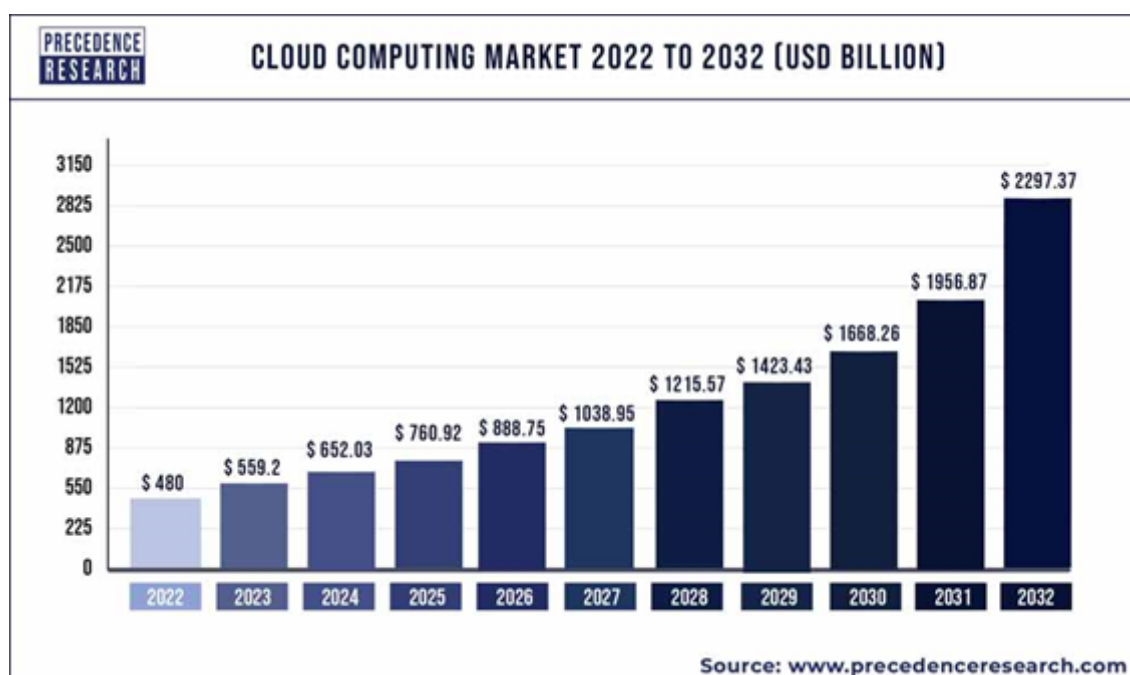
Analiza procesu migracji oraz rozwinięcia systemu zabezpieczeń systemu ma wykazać jak dobrze usługi chmurowe ochraniają swoich usługobiorców i ich oprogramowania przed popularnymi atakami hakerskimi oraz jak duży wpływ na bezpieczeństwo systemu ma jego architektura. Narzędzia używane przez autor pracy to przede wszystkim oprogramowanie wirtualizujące systemy operacyjne Docker, język programowania PHP, język programowania Java Script, zestaw narzędzi programistycznych Symfony oraz Vue.js, dodatkowo usługi AWS, takie jak: Elastic Compute Cloud (w skrócie EC2), Relational Databases (w skrócie RDS), Route 53, Code Pipeline, Code Build, Code Deploy, Elastic Cache, Simple Storage Service, Elastic Container Registry, Lambda. Również narzędzia do analizy ruchu sieciowego, takie jak: Wireshark.

Praca ta omówia aspekty takie jak: ewaluacja zastanej architektury aplikacji, planowanie architektury mikroservisowej w chmurze AWS, ocena zagadnień bezpieczeństwa podczas migracji, implementacja i wdrażanie mikroservisów w chmurze AWS, ocena i analiza wyników. Każdy wymieniony etap pracy jest szczegółowo omówiony, odzwierciedlając wiedzę i doświadczenie akademickie jak i zawodowe autora.

1.2 *Motywacja*

Motywacją do podjęcia tematu pracy są doświadczenia autora na tle zawodowym, które przyspieszyły naukę w zakresie obliczeń chmurowych. Jednak największym moty-

watorem do wykonania badania jest kontynuacja pracy akademickiej, dążenie do ciągłego rozwoju wyprodukowanego przez siebie oprogramowania i wdrażanie wiedzy pozyskanej w czasie studiów drugiego stopnia, tak by umiejętnie zabezpieczać oprogramowanie. Dodatkowym motywatorem jest również fakt, iż technologia chmurowa każdego roku zdobywa coraz większy udział na rynku usług hostingowych, a także staje się dzięki wzrastającej konkurencyjności przystępniejsza dla mniejszych firm lub prywatnych odbiorców. Serwis Precedence Research przewiduje, iż w nadchodzących ośmiu latach udział rynkowy technologii chmurowych zwiększy się około pięciokrotnie do wartości 2297 miliardów dolarów [1]. Patrz Rysunek 1.1.

Rys. 1.1. Wykres przedstawiający prognozę wzrostu udziału rynkowego technologii chmurowej

1.3 Założenia i spodziewane wyniki

Rezultatem niniejszej pracy dyplomowej jest rozebranie monolitycznego systemu na mikroserwisy z pojedynczą odpowiedzialnością logiczną. Zasada działa aplikacji nie ulega zmianie, dla użytkownika zewnętrznego wprowadzenie zmiany powinno odbyć się bez odczuwalnej różnicy. Samo rozczłonkowanie systemu odbywa jak najbardziej atomicznie się da przy rozsądnym nakładzie pracy pozwalającym ukończyć tę pracę w terminie jej obrony. Autor zakłada, iż poprawie ulegnie bezpieczeństwo danych przechowy-

wanych w bazie danych poprzez ukrycie bazy danych przed dostępem z zewnątrz przy wykorzystaniu wirtualnej sieci prywatnej, także większa granularność aplikacji poprawi bezpieczeństwo wdrożenia zmian poprzez ustysystematyzowanie procesu jaki za tym stoi poprzez wykorzystanie technologii „Pipeline” (ciąg zautomatyzowanych procesów dostarczania nowego oprogramowania). Również autor odświeżył wersję zależności z jakich składa się projekt, tak by rozwiązać problemy luk bezpieczeństwa wynikających z użycia przestarzałych bibliotek. Dodatkowym poziomem ulepszenia zabezpieczeń aplikacji będzie przeszukanie kodu w pod kątem znalezienia luk logicznych lub twardo zakodowanych dostępów, takich jak hasła do bazy danych lub inne, z których aplikacja korzysta.

2. EWALUACJA ZASTANEJ ARCHITEKTURY APLIKACJI

Zgodnie z stanem aplikacji z dnia 11.06.2022r. projekt “System do internetowego wspomaganie pacjenta i lekarza” oparty jest o kilka składowych jakie należy wyróżnić, a są nimi:

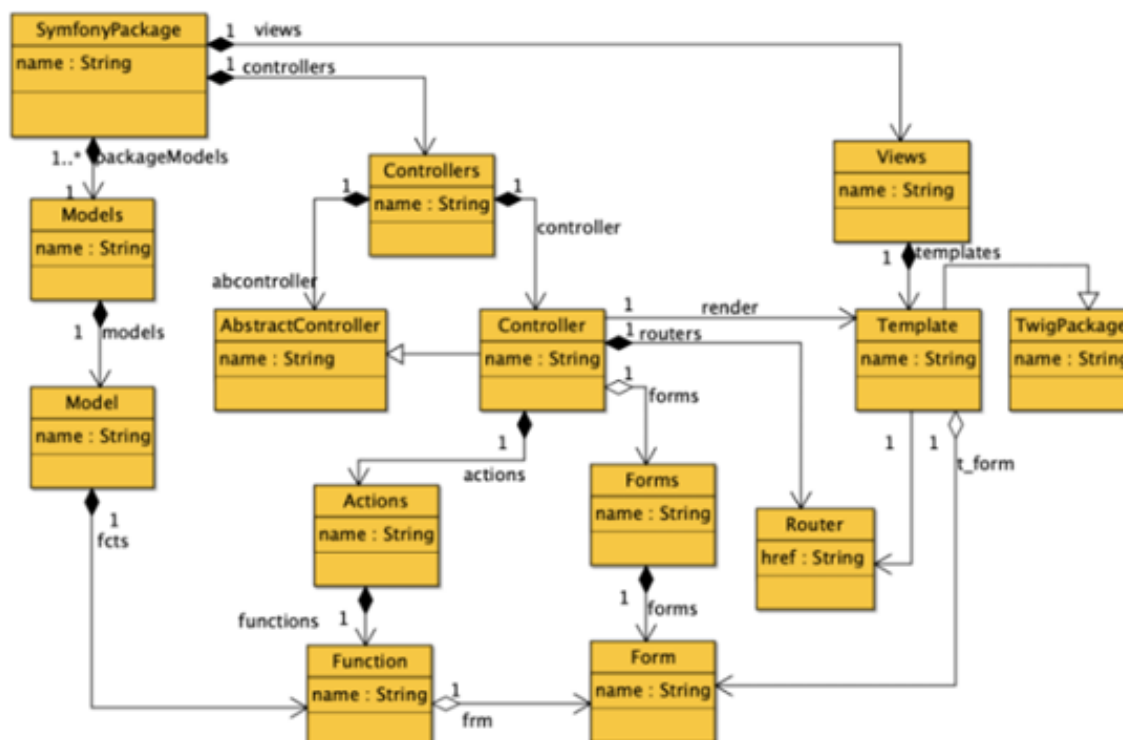
- baza danych oprata o silnik MySQL,
- trzon logiki biznesowej oparty o zestaw narzędzi Symfony w wersji 5.4,
- warstwa widoku aplikacji oparta o silnik Twig oraz Vue.js,
- silnik nginx jako narzędzie do przekazania zapytania klienckiego do logiki biznesowej.

Wyróżnione komponenty są ściśle ze sobą połączone. Logika biznesowa oraz baza danych są nierozdzielalne, logika biznesowa posiada klasy encji, które bezpośrednio przekładają się na tabele w bazie danych. Logika biznesowa również decyduje o tym jaki widok jest obecnie wyświetlany, a warstwa widoku bazuje na tym, co dostarczył kontroler Symfony. Cały zestaw wykorzystuje narzędzie nginx do tego, by otrzymać zapytanie od klienta. W niniejszym rozdziale zostaną przedstawione kolejno wyżej wymienione komponenty z szerszym opisem co do każdego z nich.

2.1 *Logika biznesowa i baza danych*

Symfony jako framework, który za zadanie ma ułatwić rozwój oprogramowania internetowego w projekcie z pracy inżynierskiej autora niniejszej pracy spełnił swoją rolę niejako przyczyniając się do skrócenia czasu potrzebnego na rzecz implementacji założeń diagramów użyć, odzwierciedlenie domen każdego z aktorów systemu, a także diagramów przepływu danych. Narzędzia takie jak wbudowane kontrolery z dostępnym API do zapytań, czy formularze do walidacji danych wejściowych do systemu, router odpowiadający na zapytania, czy szablony wspierane przez silnik Twig to tylko niektóre z narzędzi jakie zostały wykorzystane przy okazji implementacji. Wyczerpujący schemat udogodnień oferowanych przez Symfony znajduje się na Rysunku 2.1.

W celu odzwierciedlenia domen aktorów, w projekcie została wykorzystana biblioteka Doctrine, wspierana przez Symfony. Samo Doctrine to narzędzie do manipulacji bazą danych przy wykorzystaniu obiektów PHP [3]. By zainicjować dane w systemie bez

Rys. 2.1. Schemat metamodelu Symfony [2]

konieczności manualnego wprowadzania ich autor wykorzystał dedykowaną ku temu bibliotekę wykorzystującą mechanizm fabryki danych testowych (ang. Fixtures Factory). Sam mechanizm fabryki danych testowych w procesie tworzenia oprogramowania umożliwia uruchomienie systemu z wypełnioną bazą danych, tak by móc przeprowadzać wymagane akcje i sprawdzić poprawność logiki biznesowej [4].

3. PLANOWANIE ARCHITEKTURY MIKROSERWISOWEJ W CHMURZE AWS

Niniejszy rozdział pokrywa zagadnienie planowania architektury mikroserwisowej oraz wykorzystanych usług potrzebnych do realizacji celu uruchomienia platformy. Nie istnieje mapa działań jakie należy wykonać by zgodnie z sztuką podzielić aplikację monolityczną na zbiór mikroserwisów. Istnieją natomiast wskazówki, którymi można się posługiwać by ułatwić doprowadzenie tego przedsięwzięcia do końca, a są nimi:

- identyfikacja mikroserwisów,
- dbanie o szczególną troskę w procesie ekstrakcji modułów, które są kandydatami na mikroserwisy,
- wprowadzenie modelu heksagonalnego aplikacji. [5]

3.1 Wybór odpowiednich usług do utrzymania aplikacji

W wyborze usług potrzebnych do użycia dla architektury mikroserwisowej, autor korzystał z własnych doświadczeń w pracy z platformą AWS. W związku z powyższym powody wyboru konkretnej usługi zostaną przedstawione w podrozdziale poświęconym na rzecz opisanie motywacji doboru.

3.1.1 VPC - Virtual Private Cloud (ang. prywatna, wirtualna chmura)

Powody wyboru VPC dla celu realizacji architektury sieciowej:

- możliwość tworzenia wyizolowanych sieci w chmurze, co zapewnia wysoki standard bezpieczeństwa dla systemu, pozwala kontrolować ruch sieciowy przy pomocy reguł zapory sieciowej,
- możliwość kontrolowania adresacji IP, podsieci, tabel routingu i bram internetowych, co pozwala na dostosowanie sieci do indywidualnych potrzeb budowanego przez autora systemu. [6]

3.1.2 ECS - Elastic Container Service (ang. elastyczny serwis kontenerów)

Wybór ECS jako usługi pozwalającej na uruchomienie mikroserwisów jest uargumentowany niniejszymi powodami:

- ułatwione zarządzanie kontenerami poprzez wbudowane narzędzia do orkiestracji nimi,
- możliwość uruchomienia kontenerów bez konieczności zarządzania architekturą serwerową. [7]

3.1.3 RDS - Relational Database Service (ang. zarządzany serwis relacyjnych baz danych)

RDS jest idealnym wyborem do zarządzania bazami danych z następujących powodów:

- automatyzuje zadania typu tworzenie kopii zapasowych, aktualizacje oprogramowania oraz monitorowanie,
- posiada rozwiązania gwarantujące wysoką dostępność,
- oferuje szyfrowanie danych w spoczynku i w trakcie przesyłania oraz przy wykorzystaniu VPC do wyizolowania usługi zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa. [8]

3.1.4 Amazon MQ - Amazon Managed Message Broker Service (ang. zarządzany broker komunikatów dostarczany przez Amazon)

Z racji wykorzystania protokołu AMQP w projekcie migracji systemu, Amazon MQ jest odpowiednim wyborem do zarządzania komunikacją między mikroserwisami z następujących powodów:

- umożliwia zautomatyzowanie konfiguracji, skalowania i zarządzania infrastrukturą brokerską,
- obsługuje popularne protokoły wiadomości, takie jak: AMQP, MQTT oraz STOMP, najbardziej kluczowym dla aplikacji systemu do internetowego wspomagania pacjenta i lekarza jest AMQP,
- posiada wbudowane mechanizmy redundancji i automatycznego przełączania awaryjnego,
- oferuje szyfrowanie danych oraz izolację środowiska w VPC. [9]

3.1.5 IAM - Identity and Access Management (ang. zarządzanie tożsamością i dostępem)

Najważniejszymi powodami do wyboru IAM jako usługi zarządzającej dostępem są:

- precyzyjne zarządzanie dostępem do wszystkich zasobów AWS,
- umożliwienie definiowania szczegółowych polityk uprawnień dla użytkowników, grup i ról,
- zapewnia wysoki poziom bezpieczeństwa poprzez funkcje takie jak dwuskładnikowe uwierzytelnianie (MFA), tymczasowe poświadczenia oraz możliwość monitorowania działań użytkowników,
- IAM udostępnia centralne zarządzanie tożsamościami i uprawnieniami, przez co upraszcza administrację i dodaje przejrzystości zarządzania dostępem. [10]

3.1.6 S3 - Simple Storage Service (ang. prosty magazyn danych)

Przechowywanie danych aplikacji to kluczowe zadanie, jakie zostało postawione usłudze S3, a jej wybór został podyktowany następującymi powodami:

- usługa ta automatycznie skaluje się w górę lub dół, przez co umożliwia praktycznie nieograniczone ilościowo składowanie danych,
- oferuje wysoką trwałość danych na poziomie bliskim 100%, a także wysoką dostępność,
- zapewnia szyfrowanie danych, zarządzanie dostępem na poziomie obiektu oraz integrację z AWS IAM,
- umożliwia optymalizację kosztów na podstawie częstotliwości dostępu do danych i wymagań dotyczących trwałości. [11]

3.1.7 CloudWatch

Usługa o nazwie CloudWatch, w szerokim spektrum usług jakie oferuje platforma AWS, dedykowana jest monitorowaniu i logowaniu akcji wykonanych w samych usługach, jak i w kodzie aplikacji. To są powody jakie zostały uwzględnione przy podjęciu decyzji o skorzystaniu z niej:

- umożliwia centralne zarządzanie i analizę danych,
- oferuje zaawansowane możliwości monitorowania aplikacji i infrastruktury, a także konfigurację alarmów, które powiadamiają o problemach w czasie rzeczywistym,

- na podstawie logów zbieranych przez CloudWatch, można zautomatyzować uruchamianie akcji skalowania zasobów, czy też funkcji Lambda. [12]

Bibliografia

- [1] “Cloud computing market,” 2023, data dostępu: 20 Styczeń 2024.
- [2] M. Rahmouni, C. Talbi, and S. Ziti, “Model-driven architecture; generating models from symfony,” 2023, data dostępu: 6 Kwiecień 2024.
- [3] F. Potencier, *Symfony 5: The Fast Track*, 2020, data dostępu: 6 Kwiecień 2024.
- [4] L. da Silva and P. Vilain, “Execution and code reuse between test classes.” Los Alamitos, CA, USA: IEEE Computer Society, Czerwiec 2016, pp. 99–106, data dostępu: 11 Kwiecień 2024. [Online]. Available: <https://doi.ieeecomputersociety.org/10.1109/SERA.2016.7516134>
- [5] R. Rocha, P. A. Simoes, and J. C. Purificação, *Java EE 8 Design Patterns and Best Practices*, 2018, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [6] “What is amazon vpc? - amazon virtual private cloud,” <https://docs.aws.amazon.com/vpc/latest/userguide/what-is-amazon-vpc.html>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [7] “What is amazon elastic container service? - amazon elastic container service,” <https://docs.aws.amazon.com/AmazonECS/latest/developerguide/Welcome.html#welcome-terminology>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [8] “What is amazon relational database service (amazon rds)? - amazon relational database service,” <https://docs.aws.amazon.com/AmazonRDS/latest/UserGuide/Welcome.html>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [9] “Amazon mq features | managed message broker service | amazon web services,” <https://aws.amazon.com/amazon-mq/features/>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [10] “Amazon mq features | managed message broker service | amazon web services,” <https://docs.aws.amazon.com/IAM/latest/UserGuide/introduction.html>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.
- [11] “What is amazon s3? - amazon simple storage service,” <https://docs.aws.amazon.com/AmazonS3/latest/userguide/Welcome.html>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.

[12] “Apm tool - amazon cloudwatch - aws,” <https://aws.amazon.com/cloudwatch/>, data dostępu: 1 Sierpień 2024.

Spis rysunków

1.1	Wykres przedstawiający prognozę wzrostu udziału rynkowego technologii chmurowej	4
2.1	Schemat metamodelu Symfony [2]	8